Lovász László, az MTA elnöke Eötvös 100 tudományos ülés köszöntésében elhangzott Eötvös Loránd-idézetek

2019.01.14.
Eötvös Loránd-idézetek

1. „Egyetemünk színvonalát, felsőoktatásunk minőségét elsősorban s alapvetően az határozza meg, oktatóink, tudós egyetemi tanáraink képesek-e, akarnak-e önállóan gondolkodni? Van-e saját véleményük a világról, a körülményekről, a helyzetről, amelyben élnek s a tudományról, melynek művelői!? Önálló alkotó munka – ez annak erkölcsi és szellemi záloga, hogy majdan a mai egyetemi hallgatókból önállóan gondolkodó, alkotó munkára képes állampolgárok – tudósok, tanárok, értelmiségiek – váljanak." (Az egyetem feladatáról)

2. „(…) ha az egyetemtől elvárjuk azt, hogy a hazának hasznavehető fiakat neveljen, féltékenyen kell megőriznünk az egyetemi tanítás tudományos jellegét, el kell távolítanunk minden akadályt, mely az ez irányban való haladásnak útját állhatná." (Néhány szó az egyetemi tanítás kérdéséhez)

3. „… (…) még a legáltalánosabb és legszélesebb körű kérdések megoldásához is legbiztosabban az az út vezet, melyet a részleteiben felderített igazság tűz elénk; s az, aki ezt a sokszor hosszadalmas és fáradságos utat követi, jobban megóvja magát a csalódásoktól, mint az, aki ötletszerűen kimondott általános tételek csábító szavaira hallgat." (Rektori beszéd)

4. „Az akadémia nem olyan intézet, melyet reformkisérleteknek volna szabad alávetni; czéljának, irányelveinek nem évtizedeken, de évszázadokon keresztül változatlanoknak kell maradniok." (Elnöki beszéd)

5. „A magyar tudományos akadémia a tudomány világtengerén a magyar kikötőt jelzi; a torony őre vigyázzon, hogy fénye mindig egy helyen, de mindig ragyogóan világítson, hogy megláthassa azt jó és rossz időben minden, de különösen a magyar hajós." (Elnöki beszéd)

6. „A tudományos erők egyesítésének szükségessége sohasem volt annyira érezhető, mint ma. Azok a századok és ezerek, a kik a tudomány mezejét különösen az egyetemek új életre ébredése óta minden irányban átkutatták, fölfedezéseikkel újabb meg újabb területeket jelöltek ki, melyek megmunkálásra várnak. (A tudományos akadémiák létjoga 1899)

7. „Az akadémiák intézményének, mint minden olyannak, amely kiváltságokat ad, ellenségei is vannak." (A tudományos akadémiák létjoga)

8. „Az akadémiák nemcsak tudományos, hanem nemzeti intézmények is. Nemzeti intézmények annyiban, a mennyiben nemzetünk nyelvét és irodalmát, történetét, közgazdaságát, társadalmi és természeti viszonyait teszik kutatásuk tárgyává, nemzeti intézmények azért is, mert munkálkodásukban egy-egy nemzet tudományos törekvéseit juttatják kifejezésre s annak lobogója alatt lépnek ki a világ tudományos versenyterére." (A tudományos akadémiák létjoga)